

Sygn. akt II KS 31/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 marca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Barbara Skoczowska

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

Protokolant Emilia Bieńczak

w sprawie **W. L.**

oskarżonego o czyn z art. 297 § 1 k.k. i art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 3 marca 2022 r.

skargi obrońcy oskarżonego

na wyrok Sądu Okręgowego w Ł.

z dnia 27 lipca 2021 r., sygn. akt V Ka (...),

uchylający wyrok Sądu Rejonowego w Ł.

z dnia 23 września 2020 r., sygn. akt IV K (...), i przekazujący sprawę do

ponownego rozpoznania

na podstawie art. 539e § 2 *in fine* k.p.k.

1. uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w Ł. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

2. zarządza zwrot W. L. wniesionej opłaty od skargi w kwocie 450 zł.

UZASADNIENIE

W. L. został oskarżony o to, że w dniu 5 grudnia 2008 r. w Ł. jako osoba pełniącą funkcję Prezesa Zarządu S. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł., w celu uzyskania dla wyżej wymienionej Spółki w organizowanym przez Narodowy Fundusz Zdrowia (...) Oddział Wojewódzki z siedzibą w Ł., dysponujący środkami publicznymi, konkursie ofert o udzielenie świadczeń opieki zdrowotnej o numerze (...) przedłożył ofertę poświadczającą nieprawdę co do posiadanych zasobów osobowych lekarzy anestezjologów, wykazując w formularzu ofertowym w jego punkcie VI lekarza A. K. jako anestezjologa mającego świadczyć usługi na rzecz wyżej wymienionej Spółki w ilości 45 godzin tygodniowo, przy czym lekarz ten nie świadczył i nie miał świadczyć usług na rzecz Spółki, a wskazane godziny stanowiły część wymaganego przepisami zabezpieczenia anestezjologicznego w wymiarze 168 godzin tygodniowo, a ponadto w tymże formularzu ofertowym w jego punkcie VIII rozdział 1.1.5 zapewnił, że wyżej wymieniona Spółka spełnia warunek zapewnienia stałej dostępności specjalisty w dziedzinie anestezjologii i intensywnej terapii w lokalizacji, a w rzeczywistości lekarze anestezjolodzy w weekendy i święta pełnili jedynie domowe dyżury telefoniczne, a złożenie wyżej wymienionej oferty poświadczającej nieprawdę i nierzetelnego pisemnego oświadczenia, które to dokumenty dotyczyły okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania instrumentu finansowego, skutkowało podpisaniem umowy o numerze (...) z dnia 26 stycznia 2009 r. o udzielenie świadczeń opieki zdrowotnej - leczenie szpitalne na okres od dnia 1 stycznia 2009 r. do dnia 31 grudnia 2009 r. w kwocie zobowiązania Narodowego Funduszu Zdrowia (...) Oddział Wojewódzki z siedzibą w Ł. wobec świadczeniodawcy z tytułu realizacji umowy w kwocie nie mniejszej niż 1 488 333,00 zł, przy czym jako osoba pełniącą funkcję Prezesa Zarządu S. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. przedłożył nierzetelne dokumenty opisane powyżej, poświadczając nieprawdę co do okoliczności mających znaczenie prawne w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, tj. o czyn z art. 297 § 1 k.k. i art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Sąd Rejonowy w Ł. wyrokiem z dnia 23 września 2020 r., sygn. akt IV K (...), oskarżonego W. L. uniewinnił od popełnienia zarzucanego mu czynu.

Wyrok na niekorzyść oskarżonego zaskarżył w całości apelacją prokurator. Orzeczeniu zarzucił obrazę przepisów postępowania, to jest art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów, co doprowadziło do błędnych ustaleń faktycznych Sądu i miało wpływ na treść zapadłego wyroku, a w konsekwencji skutkowało uniewinnieniem oskarżonego od zarzucanego mu czynu.

Sąd Okręgowy w Ł., wyrokiem z dnia 27 lipca 2021 r., sygn. akt V Ka (...) uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Ł..

Obrońca oskarżonego, powołując się na art. 539a § 1 i 2 k.p.k., zaskarżył powyższy wyrok w całości. Na podstawie art. 539b § 1 k.p.k. wyrokowi zarzucił:

„Naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie:

- art. 437 § 2 *in fine* k.p.k. - poprzez uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji z jednoczesnym wskazaniem przez Sąd Okręgowy, jako podstawy do wydania takiego rozstrzygnięcia - konieczności przeprowadzenia ponownej oceny dowodów, która zdaniem Sądu nie spełniała reguł określonych w art. 7 k.p.k. - podczas, gdy art. 437 § 2 k.p.k. nie przewiduje takiej podstawy do wydania rozstrzygnięcia kasatoryjnego, a zatem uchylenie zaskarżonego wyroku nie było uzasadnione, zwłaszcza mając na uwadze uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego, z którego nie wynika, aby odmienna ocena materiału dowodowego prowadziła do innego rozstrzygnięcia niż to wydane przez Sąd I instancji”.

Podnosząc tak sformułowany zarzut, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Ł. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga jest zasadna. Przepis art. 437 § 2 zd. drugie k.p.k. zezwala sądowi odwoławczemu uchylić orzeczenie i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania jedynie w trzech przypadkach: zaistnienia któregoś z uchybień wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k., niemożności zmiany orzeczenia z uwagi na zakaz zawarty w art. 454 § 1 k.p.k., względnie konieczności przeprowadzenia na nowo przewodu w całości. W pisemnym uzasadnieniu wyroku Sądu Okręgowego w Ł. podano (pkt 5.3), że wydanie wyroku kasatoryjnego nastąpiło wobec uznania, że zachodzi trzecia z wymienionych przesłanek. Rzecz jednak z tym, że wspomniane uzasadnienie w żaden sposób tego nie wykazuje, w szczególności, iż całość dowodów została przez Sąd *a quo* nieprawidłowo przeprowadzona lub oceniona (zob. wyrok SN z dnia 20 grudnia 2018 r., IV KS 29/18), względnie że nastąpiło tak poważne naruszenie przepisów procesowych odnoszących się do prawidłowego przebiegu przewodu, iż konieczne jest jego powtórzenie w całości (zob. D. Świecki w: Kodeks postępowania karnego, t. II. Komentarz aktualizowany, LEX/el. 2022, teza 24 do art. 437). Akcentuje natomiast, że „ocena dowodów dokonana przez sąd I instancji jest wybiórcza”, wobec czego nie ma ona kompleksowego charakteru, że ocena określonych dowodów „ma charakter dowolny i nie pozostaje pod ochroną art. 7 k.p.k.”, jak też, że w pewnym zakresie ustalenia Sądu *meriti* są błędne (nie koresponduje to z zaznaczeniem wariantu „niezasadny”, jako stanowiska Sądu odwoławczego wobec przytoczonego zarzutu apelacji: „Obraża art. 7 k.p.k., dowolna ocena dowodów i w konsekwencji błędne ustalenia faktyczne” – pkt 3 uzasadnienia). Zawarte w uzasadnieniu wskazanie, że „sąd powtórzy postępowanie dowodowe” (nie jest to równoznaczne z powtórzeniem na nowo przewodu w całości) nie mówi, że chodzi o ponowne przeprowadzenia wszystkich dowodów, nie ma też o tym mowy w dalszym fragmencie uzasadnienia. Sąd Okręgowy poprzestał bowiem na zaleceniu przesłuchania na określoną okoliczność trzech świadków (A. S., K. K. i K. F. K.) oraz ustalenia, czy przesłuchani lekarze „mieli wątpliwości co do sposobu świadczonych przez siebie świadczeń”. Trudno przyjąć, mając zwłaszcza na uwadze całokształt postępowania dowodowego, łącznie z dowodami z dokumentów, przeprowadzonego przez Sąd Rejonowy, by potrzeba przeprowadzenia tych czynności skutkowałą koniecznością przeprowadzenia na nowo nie tylko wszystkich dowodów, ale i przewodu w całości. Nasuwa się za to

przekonanie, że przy obowiązującym obecnie, po zmianie art. 452 k.p.k., zbliżonym do apelacyjnego modelu postępowania odwoławczego, wspomniane czynności powinien przeprowadzić Sąd drugiej instancji, który następnie będzie mógł ocenić, czy uniewinnienie oskarżonego jest zasadne, czy też rysuje się na tyle realna możliwość jego skazania, że z uwagi na treść art. 454 § 1 k.p.k. jest konieczne wydanie wyroku kasatoryjnego.

Mając powyższe na uwadze, za trafny należało uznać postawiony w skardze zarzut naruszenia przez Sąd *ad quem* art. 437 § 2 *in fine* k.p.k. oraz postulat uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym Sądowi Okręgowemu w Ł..

Rozstrzygnięcie o zwróceniu oskarżonemu uiszczonej opłaty od skargi znajduje oparcie w treści art. 539f i art. 527 § 4 k.p.k.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w wyroku.